

Stručni skup

HKD, Komisija za knjižnične usluge za djecu i mladež i
KGZ – Knjižnica Medveščak

“Dječja knjižnica dostupna svima”

Zagreb 22.ožujka 2013.

UOOS BBŽ

Govorimo znakovni

Radionice hrvatskog znakovnog jezika

Stručni skup 'Dječja knjižnica dostupna svima', Zagreb 22.03.2013.

mag.bibl. Snježana Berak

STIGMATIZACIJA

GLUHOĆA = grijeh, maloumnost, hendikepiranost
- Božja kazna - nisu bili sposobni čuti Riječ Božju

PLATON - teorija o urođenoj inteligenciji
- bez govora nema vanjskog pokazatelja inteligencije
- gluhi - nisu sposobni razmišljati i imati vlastite ideje

ARISTOTEL - Gluhi ne mogu biti obrazovani jer ne čuju, stoga ne mogu učiti.
- grčki jezik – savršen jezik, jezik znanja
- gluhi = barbari

SREDNJI VIJEK - predmet izrugivanja i proganjanja
- ponašanje - posljedica opsjednutosti zlim duhovima

16. st. - pioniri znakovnog sporazumijevanja
- **BENEDIKTINSKI REDOVNICI**
- izmislili znakove kako bi
zaobišli zavjet šutnje

NOVI STAVOVI

- 16.-19. st. - FORMIRANI NOVI STAVOVI O GLUHOĆI
- prvi pokušaj da se gluhima obrazovanje učini dostupnim i da ih se uključi u društveni život
1620. Pablo Bonet - napisao prvu knjigu o obrazovanju gluhih osoba, koristio jednoručnu abecedu
1817. - osnovana prva Američka škola za gluhe
- primjenjivala model francuskog znakovnog jezika

POVIJESNI TRENUTAK DRUŠTVENE AFIRMACIJE GLUHIH

- * 1690.-1880. - imigracija stanovništva na otok Martha's Vineyard koji je naselilo 200 stanovnika iz grofovije Kent u Engleskoj.
- * svi su nosili dominantne i recesivne gene gluhoće, gluhi otočani su se ženili, imali obitelji, radili, imali pravo glasa, držali javne urede i bili ravnopravni ...
- * djeca odlazila na školovanje u Američku školu za gluhe gdje su prenijela svoj otočki znakovni jezik i tako utjecala na to da se njihov lokalni znakovni jezik pretvori u američki znakovni jezik Gluhih.

VAŽNIJI DOGAĐAJI OD 19. ST. DO DANAS

...

1951. RIM – osnovana **WFD** (Word Federation of the Deaf)

1965. - Američki znakovni jezik dobio status jezika i tako postao prvi znakovni jezik na svijetu priznat kao pravi i prirodni jezik gluhih osoba
1984. - prvi je put dopušten kohelarni implantant u kliničkoj praksi u osoba u dobi od 18 godina i starijih
- neke su vođe gluhih to protumačile kao urotu za uništenje kulture gluhih.
1990. - Izglasan zakon o amerikancima s invaliditetom koji određuje da ne smije biti diskriminacije koja se temelji na hendikepu pri zapošljavanju, korištenju javnih službi i drugome, a gluhim osigurava dostupnost prevoditeljskih službi, telekomunikacijskih i drugih pomoćnih sredstava i službi za komuniciranje.

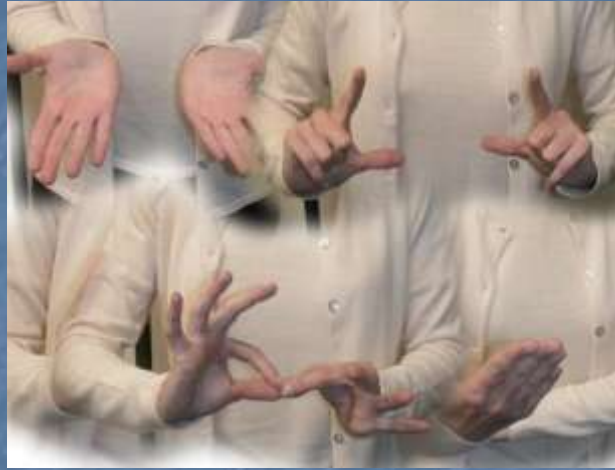
DANAS

- * novo viđenje gluhih osoba ima izvore u ponosnom prihvaćanju njihovog identiteta kao pripadnika „Kulturne i jezične manjine, koju snažno povezuju zajedničke vrijednosti, iskustva i znakovni jezik.”

- * sve više dolazi do izražaja jezično i kulturno bogatstvo zajednice gluhih i gluhoslijepih osoba i to ostavlja snažan dojam na ljude koji čuju

„...znakovni jezik je jezik koji je jednako prikladan i za ljubav i za govore, za flert i za matematiku.“

- * u više od 30 država znakovni jezik je priznat kao jezik manjine
- * 2002. Slovenija priznala svoj znakovni jezik
- * RH – znakovni jezik nije prepoznat kao jezik 12 000 gluhih i nagluhih

* Hrvatski znakovni jezik
najčešće se koristi u:

- * obiteljima osoba oštećenog sluha
- * školama za gluhe osobe
- * zajednicama gluhih i gluhoslijepih osoba
- * sportskim klubovima
- * kulturnim sekcijama
- * klubovima umirovljenika

- * postoje dijalekti hrvatskog znakovnog jezika
- * HZJ ima vlastitu gramatiku različitu gramatiku od hrvatskog govornog jezika te se usvaja i uči kao svaki drugi strani jezik

Kako možete prići i komunicirati s osobama oštećenog sluha ...

Nemoj vikati, jer te ne mogu čuti.

Priđi i dodirni me po ramenu-
tako ću znati da si tu

Nemoj mi prilaziti s leđa ili sa strane jer te tako ne mogu vidjeti!

Priđi mi sprijeda-tako te mogu lakše uočiti

**Nemoj samo odjednom
nestati, jer ću biti
izgubljen!**

Obavijesti me kada odlaziš
- tako ću znati da više nisi tu!

**Nemoj samo stajati i
šutjeti kada smo zajedno!**

Budi moje „uho“ prenoseći mi informacije koje
čuješ - tako ću znati što se događa !

**Kako ćeš saznati koji
mi način
komunikacije odgovara?**

Ja ću ti pokazati što mi najviše odgovara - nemoj se
truditi nametnuti mi komunikaciju koju ne poznajem.

**Ako slabije čujem
možda mogu i
očitalavati s tvojih usana.**

Gledaj u mene dok mi govoriš - pritom nemoj
saginjati glavu i pokrivati usta!

**Ako slabije čujem, još mogu
razumjeti glasan govor
u tihim i mirnim prostorijama!**

Govori mi na uho na koje bolje čujem
- govori polako, jasno i razgovijetno!

**Ako ništa ne čujem možda
znam znakovni jezik.**

Ako i ti znaš znakovni jezik
razgovaraj sa mnom -
ako ne znaš nauči ga!

10 NAJVAŽNIJIH RAZLOGA ZA UČENJE ZNAKOVNOG JEZIKA

10. možete komunicirati kroz zatvoren prozor
9. znakovni jezik je trodimenzionalni jezik
8. možete komunicirati punim ustima
7. čujućí roditelji mogu komunicirati sa svojom djecom OŠTEĆENOG SLUHA
6. možete komunicirati pod vodom
5. znakovni jezik je lijep način vlastitog izražavanja
4. možete komunicirati bez vikanja
3. znakovni jezik je prekrasan
2. možete se sprijateljiti s gluhim osobama
1. znakovni jezik spaja čujuće i gluhe osobe

OSNOVNI PODACI O PROJEKTU/PROGRAMU

Govorimo znakovni

Ciljevi:

- * uključivanje djece i odraslih korisnika knjižnice u projekt
- * senzibilizirati javnost za probleme s kojima se osobe oštećenog sluha susreću u svakidašnjem životu.
- * osigurati pravo takvih osoba na ravnopravno uključivanje u sva područja društvenog života
- * pružanje pomoći i podrške u prevladavanju komunikacijskih barijera.

Glavne aktivnosti:

- * vrijeme provedbe, od 1. veljače do 18. lipnja 2013. god.
 - kroz 25 sati
 - jednom tjedno
 - jedan sat
- * provoditi radionice Hrvatskog znakovnog jezika
izraditi tiskane materijale, plakate, letke
- * voditelj-edukator: poznavalac HZJ
- * broj korisnika nije ograničen
- * mjesto provedbe – Dječji odjel-Igraonica
Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar,
Šetalište Ivše Lebovića br.9

Korisnici projekta/programa:

- * mješovita grupa korisnika, djeca i odrasli od starijih predškolaca, osnovnoškolaca, srednjoškolaca, studenata, zaposlenika, do umirovljenika, kao i članovi UOOS BBŽ bez obzira na dob.

Suradnja i partnerstvo u provedbi

- * Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar kao županijska knjižnica i ustanova koja zadovoljava i ostvaruje osnovno ljudsko pravo na informaciju, u kontekstu kojeg podupire upotrebu znakovnog jezika
 - prema **Smjernicama za knjižnične službe i usluge za gluhe** podržala je potrebu uvođenja posebnih programa.
 - Knjižnica u ovom projektu daje prostor, animira svoje korisnike i sama sudjeluje
- * Udruga osoba oštećenog sluha Bjelovarsko-bilogorske županije, koja svojim kompetencijama kao partner učestvuje u provedbi programa

Evaluacija projekta/programa:

- * Praćenje i ocjena uspješnosti provedenih aktivnosti i rezultata programa odvijati će se putem intervjua na samom kraju programa, koji će se statistički obraditi i koristiti za izvješće, ali i kao revizija i korisna sugestija u budućim projektima.

- * Učenje osnova Hrvatskog znakovnog jezika u glavnim aktivnostima odvija se kroz međusobnu interakciju čujućih i osoba oštećena sluha te adaptirani tekst *Čudnovate zgode Šegrta Hlapića*, autorice Ivane Brlić-Mažuranić, čija se 100-godišnjica od objavljivanja ovog dječjeg romana obilježava kroz cijelu 2013. godinu.
- * Plan je na kraju ispričati priču u skraćenom obliku na znakovnom jeziku u Europskom tjednu, a svakako uklopiti i u ostale programe koji će se u knjižnici događati u sklopu aktivnosti *Hlapić 2013.*

1. sat 15. 01. 2013.

- Abeceda
- Zamjenice
- Dani u tjednu
- Mjeseci u godini
- Pozdrav
- Životinje

■ PRAKTIČNI DIO:

- Moje ime je....
- Dani u tjednu su....
- Mjeseci u godini su....
- Dobro jutro.
- Dobra večer.
- Dobar dan.

2. sat 22. 01. 2013.

- Dvoručna abeceda
- Brojevi
- Jučer
- Danas
- Sutra

■ PRAKTIČNI DIO:

- Zajedno ponavljamo abecedu, dane u tjednu, mjesece u godini.
- Slovanje vlastitih imena.
- Uvod u ŠEGRT HLAPIĆ- PRIČA NA ZNAKOVNOM JEZIKU
- Tko zna slovakati ime autora, ime knjige, imena glavnih likova.
- Pokazujemo brojeve razlikujemo jedinice, desetice, stotice, tisućice

Interes za hrvatski znakovni jezik pokazuje koliko je zajednica prepoznala potrebu učenja ovog jezika te davanje podrške osobama oštećena sluha.

Uz našu pomoć izjednačeni u lokalnoj sredini i šire...

